

Η ΒΡΟΧΕΡΗ ΜΕΡΑ

Του Λονγκφελόου

‘Η μέρα είναι σκοτεινή και κρύα και θλιμμένη Βρέχει κι’ ο άγριος βορριάς μηδὲ στιγμή ἀποσταίνει Τὸ κλίμα ὀκνημὲν πλάνηται στὸν τοίχον ὀσπία ἔξωλα, Μὰ ὄλο σκοροπὸν τὸν ἀνεμοὶ τὰ πεθαμένα φύλλα Κι’ ἡ μέρα εἶναι θλιβερὰ καὶ μαυροφορομένη.

Εἶν’ ἡ ἑσπὶ μου σκοτεινὴ καὶ κρύα καὶ θλιμμένη Βρέχει κι’ ἄγριος βορριάς μηδὲ στιγμή ἀποσταίνει. Στὰ παρῶσιμὰ τὰ χλωρὰ κρατιέται ἡ σκέψη ἄκοιμα, Μὰ ἐπιπέδες χρονοσφύρατες σκοπεῖ ὁ βορριάς στὸ χῶμα Καὶ μαύρη μέρα ἡ καθεμιά καὶ ἀλιβερὴ διαβαίνει.

Πάψε φωνὴ καρδιά, νὰ κλαίς κι’ ὁ ἥλιος λήμει ἀκόμα Πίσω ἀπ’ τὰ μάτια σύγγεγα. Δὲ βρισκαίται ἕνα στόμα Σὲ λύπη νὰ μὴ στέναξε σὴν τὴ δική σου λύπη : Τέτοια ἡ ἑσπὶ τοῦ καθενὸς λίγη βροχὴ δὲ λείπει Μηδὲ κι’ ἡ μέρα ἡ θλιβερὴ κι’ ἡ μαυροφορομένη.

ΜΙΚΡΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΔΙΑΣΚΕΔΑΖΕΙ !..

‘Ο Βασιλεὺς τῆς Γαλλίας Λουδοβίκος ὁ Πρῶτος εἶχε συνηθίσει ἀπὸ μικρὸς σὲ διασκεδάσεις, ἐντελὲς παράδοξες καὶ ἐξωφρενικὰς. Μιὰ ἀπὸ τὴς «διασκεδάσεις» αὐτὰς τὴς ὁποίας εἶχαν μάθει στὸν νεαρὸ βασιλεὺς οἱ παιδαγωγοὶ τοῦ ἥσαν καὶ ἡ ἐξῆς :

Μέσα σὲ μιὰ μεγάλη σάλα ἐμάζεψαν πλῆθος ἀπὸ ἑκατὸ σπουγγί- τοι. Ἐπειτὰ τὰ ἀφῆσαν ἐλεύθερα νὰ πατάξουν, δάξοντας συγχρόνως πολλὰ πεινασμένα γερᾶκια νὰ τὰ κυνηγήσουν.

‘Ο μικρὸς βασιλεὺς παρακολουθοῦσε τὸ σπαρακτικὸ αὐτὸ κυνήγι μ’ ἐνθουσιασμό.

‘Όταν δὲ ἐφῆταν πλῆθος ὁ ἥλιος δώδεκα ἑτῶν ἀνεκάλυψε μόνος τοῦ δάξοντες διασκεδάσεις γιὰ νὰ περνᾷ τὸν καιρὸ του. Στὸ πάρκο τοῦ παλατιοῦ ζῶσε μιὰ λευκὴ ἐλαφίνα ἡ ὁποία ἦταν τόσο ἡμερη, ὥστε βρωγὰ ἀπὸ τὸ χῆρι τοῦ Λουδοβίκου καὶ φαινόταν νὰ τὸν συμπαθεῖ ἐξαιρετικὰ. Τὸν ἄκουγε ὅποτε τὴν φώναζε καὶ τὸν ἀκολουθοῦσε σὲν σκυλλάκι. Μιὰ μέρα ὅμως ἤρθε στὸν Λουδοβίκο τὸ κῆρι νὰ σκοτώσῃ τὸ πιστὸ αὐτὸ ζῶον. Ἐπιβουλόητος λοιπὸν τὴν ἐλαφίνα ἀλλὰ δὲν κατόρθωσε παρά νὰ τὴν πληγώσῃ.

Τὸ ζῶον πήγε σέρνοντας κοντὰ του γιὰ νὰ τοῦ γλύψῃ τὸ χῆρι, ὅπως συνηθίσε πάντοτε καὶ συγχρόνως σήκωσε τὸ λυπημένον μᾶτι τῆς ζητώντας βοήθεια ἀπὸ αὐτὸν τὸν ἴδιο πού τὴν εἶχε πληγώσῃ. ‘Ο Λουδοβίκος ὅμως δὲν συγκινήθηκε καθόλου ἀπ’ ὅλα αὐτὰ καὶ διάταξε ἕναν ὑπηρέτη νὰ τραβήξῃ τὸ ζῶον μακρότερα. Κατόπιν ἐξηκολούθησε νὰ τὸ πυροβολῇ ἕως ὅτου τὸ σκότωσε !..

Βεβαίως δὲν μπορούσε κανεὶς νὰ περιμένῃ ὅτι ἕνα παιδί μὲ τέτοια ψυχὴ θὰ ἀποκοῦσε ἀπάνθρωπα αἰσθητὰ ὅταν μεγάλωνε... Καὶ κατὰ τὸ 1740 ὅταν ὁ λαὸς βρέθηκε στὴν ἀνάγκη νὰ λεηλατήσῃ ἀπ’ τὴν πολλὴ πείνα τὰ ἀρτοποιεῖα, ὁ Λουδοβίκος δὲν ἔκανε τίποτε γιὰ νὰ ἀνακουφίσῃ τοὺς ὑπηκόους του. Ἐβίαισε ἐντελὸς ἀδιάφορος μισοστά στὴν τσῆν δυστυχία καὶ δὲν ἐγκατέλειπε οὔτε τὴς διασκεδάσεις του, οὔτε τὰ κυνήγια του. ‘Όταν δὲ καρδινάλιος Φλερὸς τὸν μίλησε γιὰ τὴν φρικτὴ αὐτὴ κατάσταση καὶ τοῦ ἐτόνισε ὅτι τὸ στέμμα ἔχει καθήκον νὰ βοηθήσῃ καὶ νὰ σώσῃ τὸν λαὸ, τοῦ ἐτόνισε ἀπλῶς τὴν ῥαχὴ του, χωρὶς νὰ τοῦ δώσῃ καμμιὰ ἀπάντησιν.

Ἀργότερα ὁ Βασιλεὺς αὐτὸς ἐπέστειλε εἰς τῆς βίαις χιλιάδες ἀπὸ τοὺς ὑπηκόους του γιὰ νὰ ἀποικίσουν στὰς γαλλικὰς κτήσεις τοῦ Μοισοπιη. Οἱ ἀστυνομοὶ τοῦ ἐζηλεῖ τὴν συνελάρθαν κατὰ χιλιάδες τῆς ζητιάνους καὶ τοὺς ἀλλήτες τοὺς ἔβρασαν μὲς στὰ καράβια καὶ τοὺς ἐπέστειλαν στὴν Ἀμερικὴ. ‘Ο περισσότεροὶ ἀπὸ τοὺς δυστυχισμένους αὐτοὺς πέθαιναν κατὰ τὸ ταξίδι καὶ καὶ τοὺς λίγους ἐβρῆσαν στὸν τόπο τοῦ προοριζομένου των γιὰ νὰ εἰδρουν ἐκεῖ σικτρότερο τέλος ἀργότερα !..

Ο «ΚΑΠΝΟΣ ΤΟΥ ΤΣΙΤΕΝ»

‘Ένας ἀπὸ τοὺς διασημότερους στρατηγούς τῆς Γερμανίας ὁ φίλος τοῦ Φρειδερίκου τοῦ μεγάλου στρατηγῆς Ἰωακίμ φὸν Τσίτεν, ἦταν μακρότης καπνιστὴς καὶ μόνον ὅταν ἔβρωγε καὶ ὅταν κοιμόταν ἀπαγορεύετο τὴν ἀγαπημένην πίπα του. Μὰ μέρα ὅμως τοῦ συνέβη ἡ ἀτυχία νὰ ἐσχάσῃ ὅτὸ σπῆι του τὴν καπνοσκόπιλα του. Ἦταν συνεπὲς καταφορικισμένος πού ἐπετηθήκε τὴν ἀγαπημένην του συνηθία καὶ προκειμένου νὰ μὴν κενεὶσῃ διόλου, προσπάθη νὰ ἀγοράσῃ καπνὸ ἀπὸ τὸ πρῶτο καπνοπωλεῖο πού βρέθηκε μισροστὰ του.

‘Ο κ. Μπρόμμικ, ὁ ἰδιοκτῆτης τῶ καπνοπωλεῖου ἐδωριστήθηκε ἐξαιρετικὰ πού ἐδέχθη ὅτὸ κατόστημά του τὸν ἐπισημοῦ ὅλη τὴν πολὺ γέρο-Τσίτεν. Ἀντιθέτως ὁ Τσίτεν δὲν φαινόταν καθόλου ἐνθουσιασμένος ἀπὸ αὐτὸ πούταθε.

Μολαταῦτα πρὸς μεγάλῃν του ἐκπληξίν ὁ καπνὸς πού ἀγόρασε ἦταν ἐξαιρετικὰ καλὸς καὶ ὁ γέρο-στρατηγὸς ἔβγαλε πλῆθος τακτικὸς παλᾶτες τοῦ καπνοπώλου ἐκεῖνον, πήγαυε μάλιστα συχνὰ ἐκεῖ καὶ κουβέντιαζε μὲ τὸν καπνοπώλῃ καὶ μὲ τὴν γυναίκα του.

‘Όταν ὅμως ἐγνωρίσθηκαν κῆπος περισσότερο ὁ στρατηγὸς ἀντελήφθη ὅτι κατὶ στενοχωροῦσε τοὺς δύο γέροντες. Καὶ ἀπὸ τοὺς ῥήτρας ἀπανειλημμένως ἔμαθε ἐπὶ τέλους ὅτι τὸ καπνοπωλεῖο τῶν φίλων του δὲν πήγαυε καὶ τὸς καλὰ.

‘Ο γέρο-Τσίτεν εἶχε πούλῃ πονετικὴ καρδιά. Συγκινήθη ἀπὸ τὴν ἱστορία αὐτὴ καὶ ἐσπᾶξε ἐπὶ τοὺς ὦρα τὸ κεφάλι του γιὰ νὰ βρῇ μὲ τὴ τρόπο θὰ μπορούσε νὰ τοὺς βοηθήσῃ.

Μιὰ ἡμέρα πῆγε πρὸι-πρὸι τὸ καπνοπωλεῖο κι’ ἔδωσε στοὺς ἐκπληκτικούς καπνοπώλους ἕνα χαρτί.

Στὸ χαρτί αὐτὸ ἦταν γραμμένη μὲ ἀκανόνιστα γράμματα τὰ ἐξῆς : ‘Απ’ τὸ καπνοπωλεῖο αὐτὸ ἀγοράζετε τὸν καπνὸ του ὁ Γέρο-Τσίτεν. Μιμηθεῖτε τον λοιπὸν !..

‘Ο καπνοπώλῃς κῆταξτε ἐκπληκτικὸς πότε τὸ χαρτί καὶ πότε τὸν στρατηγὸ.

– Λοιπὸν δὲν καταλαβαίνατε τίποτε ; ῥώτησε ὁ Τσίτεν. Καὶ ὅμως τὸ πρᾶγμα εἶνε ἀπλοῦστατον. Ἀρχίζετε νὰ φτιάτετε ἀφῆθνα καὶ ἔχι πούλῃ μεγάλα πακέτα ἀπὸ τὸν καπνὸ πού ἀγοράζετε ἐγὼ καὶ πού εἶνε πραγματικὸς ἐξαιρετικὸς καὶ ἑπάνασ οὐ καδὲ πακέτο δάξετε τὴν εἰκόνα μου. Κάτω δὲ ἀπο τὴν εἰκόνα μου γράψετε : Καπνὸς τοῦ Τσίτεν. Τί λέτε γι’ αὐτὸ ;

Οἱ δύο γέροντες ἦσαν διακροσμένοι ἀπὸ τὴν συγχίνην καὶ ἵπερευτυχεῖς. Ἐννοεῖται ὅτι ἔδωσαν ἀμέσως σ’ ἐνέργεια τὸ σκεδὸν του γέρο Τσίτεν καὶ ἡ «εὐκλήμα» του ἐπέτυχε σὲ τέτοιον σημεῖο ὥστε ἦσαν πραγματικὸς πλούσιοι. Ὅλοι ἤθελαν νὰ ἀγοράσουν καὶ νὰ κινῶν ἀπὸ τὸν καπνὸ τοῦ Τσίτεν καὶ ἡ φήμη Μπρόμμικ ἔβγαυε σὲ λίγο πασιγνωστὴ ὅλο τὸ Βερολίνο ἐξ αἰτίας τοῦ γέρου στρατηγῆ πού ἐπαῖξε γιὰ πρῆτη φορὰ τὸν ρόλο τοῦ ρεκλαμαδῶρου !..

γιατὶ ἄλλ’ οὐδὲς χανόμεσται ! !

Τὴ στιγμή ἐκείνη καὶ ὄλος ὁ στρατὸς τοῦ Ὀλυμπίου εἶχε συγκεντρωθεῖ γύρω ἀπὸ τὸ στρατόπεδο τοῦ Βλαδιμηρέσκου, τὸ περικυκλωσας, κατέλαβε νὰ γύρω πυροβόλα, χύθηκε πυκνὸς καὶ ὀρηκτικός, ἀπομάκρυνε τοὺς σωματοφύλακες του, κι’ ἔτσι ὁ Βλαδιμηρέσκος ἀπόμεινε μόνος καὶ ἀημέλωτος. Οἱ πιστοὶ τοῦ Ὀλυμπίου ὀρροῦν τότε, ἀρπάζουν τὸ Βλαδιμηρέσκο, τὸν βάζουν σ’ ἕνα ἄμαξι καὶ τὸν μεταφέρουν γρήγορα στὴν Τερβίδα, σὸ στρατόπεδο τοῦ Ὑψηλάντη.

Ἀμέσως συνεκροτήθη ἡ πολεμικὸ συμβούλιο, τὸ ὁποῖον, μετὰ σύντημο διαδικασίας, κατεδίκασε τὸ Βλαδιμηρέσκο παμψηφί σὲ θάνατο.

‘Ο Ὑψηλάντης δὲν ἤρθε νὰ γείνη ἡ θανατικὴ ἐκτέλεσις ποιποδῶς, γιὰτὶ δὲν μπορούσε νὰ λημονήσῃ τὴς ὑπηρεσίας τοῦ Βλαδιμηρέσκου στὴν ὀρχή τῆς Ἐπαναστάσεως καὶ τὴν ἰδιότητά του ὡς ὀρχηγού Ἄλλ’ ἡ κατάσταση ἐβεβαίωσε τὴ σκληρὴ ἀνάγκη νὰ ἐκτελεσθῇ ἡ ποινή, γιὰ παραδύγατισμό.

‘Ένας ὑπεριστιθῆς τοῦ Ὑψηλάντη ὁ Γαρνὸφσκης καὶ τρεῖς στρατιῶτες, οἱ Ὀρφανὸς, Καραβιάς καὶ Καραβελόπουλος, ἔλαβαν τὴν διαταγὴ νὰ θανατώσουν τὸν κατάδικο. Τὸν ἔπῃσαν λοιπὸν σιδηροδρομῆνο, κατὰ τὰ μεσάνυχτα τῆς 26ης Μαΐου καὶ τὸν ἔφεραν ἔξω ὅπὸ τὰ ὀχυρώματα, στὴ μεσημβρινὴ ἀκρὴ τῆς πόλεως. Ἐκεῖ δύο στρατιῶτες, ὁ Νικόλαος Πόργας καὶ ὁ Γεράσιμος Βαρνάβας εἶχαν ἀνοίξει τὸν τάφο τοῦ κατάδικου κι’ ἐπερίεμαν. Θὰ ἐγένοντο ἐκτελεσταὶ καὶ νεκροθάφτες...

Μόλις ὁ Βλαδιμηρέσκος, σὸ ῥῶς τοῦ φαναριστοῦ, εἶδε τὸν τάφο του καὶ τοὺς δύο στρατιῶτες πού ἔστειλαν πλᾶνὴ μὲ τὰ φτυῖρια, τὰ γονάτια του ἐλύθησαν ἀπὸ τὸ φόβο. Ἐνας στρατιῶτης ἄρπαξε τὸν κατάδικο καὶ μὲ μιὰ ἀστραγαλιὰ κίνησι τὸν ἔβριξε κατὰ γῆς, σὸ δειλὸς τοῦ τάφου, γονατιστὸ. Ἀμέσως ὁ Πόργας ἐβγάλα μιὰ τερσαστὰ μάχαιρα καὶ μ’ ἕνα χτύπημα ἀπέκοψε τὸ κεφάλι τοῦ Βλαδιμηρέσκου, πού δὲν ἐφόρτισε νὰ πᾶ κατὰ μᾶξί : « Α ἄ ν ρ !

Καὶ ὁ ἱστορικὸς γράφει : ... Τοῖστων ὑπῆρξε τὸ τέλος τοῦ προδῶτου Θεοδῶρου Βλαδιμηρέσκου ἐπιστάτου ὡς ἐπίδουχου καὶ βλαίου ὡς προδῶτου. Ὁ Γιωργάνης Ὀλύμπιος σ’ ἕνα φίλο του ἐγράφε σχετικῶς :

«... Ὁ δόκος, ἀδελφε, εἶνε ἱερὸς καὶ ἡ Θεῖα Πρόνοια τιμωρεῖ πάντοτε τοὺς παραβατῶνας αὐτῶν. Ἦ Θεῖα λοιπὸν δικὴ ἐπιμώρησ τὸν Θεόδωρον καὶ ὄχι ἡμῖς, ἐπειδὴ ὁ αἰμορῶρος οὗτος ἄνθρωπος ἔγινε ἀδελικὸν καινὸτικὸν αἷμα τῶν στρατιωτῶν του, φοιτῶν αὐτοὺς κρυφίως διὰ νυκτός, ἐξέλεγε δὲ πρὸς τοὺς τοὺς καλλιτέρας, ὡς ἀληθῆς οργάνος. Ὀλίγας ἡμέρας πρὸ τὸ θάνατό του ὁ Θεόδωρος ἀπεπεριεθή ν’ ἀπαγορεύῃ πέντε τῶν καλλιτέρων κατεπαναῶν, καὶ ἀπηγγῆνον πράγματι ἕνα. Οἱ δὲ λοιποὶ ἐσώθησαν χάρις εἰς τὴν ἐπιμῶρησ τοῦ Χατζῆ Πρῶτου καὶ τοῦ Μακεδόνου. Αἱ εἶνε λοιπὸν ὁ Θεὸς δίκαιος κριτῆς ;»

Μετὰ τὸ ἐπιστάδιο αὐτὸ ὁ Γιωργάνης Ὀλύμπιος ἐσυνέχισα τὴν πατριωτικὴ ῥῶση του, τὴν ὁποῖαν τὸ διηγηθῆσμε σὲ ἄλλο φύλλο, καθὼς καὶ τὸν ἐπικὸ θάνατό του.

‘Ο Ἱστοριοδότης